

(กสม. แถลงข่าวเด่นประจำสัปดาห์ ครั้งที่ 23/2569)

กสม. ชี้กรณีการย้ายผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีไปยังรวมนักโทษเด็ดขาดที่เรือนจำกลางบางขวาง เป็นการละเมิดสิทธิ และไม่ได้สัดส่วนกับอัตราโทษ เนระเร่งแก้ไขย้ายกลับ

- ตรวจสอบกรณีชาวสวนยาง อ.ด่านซ้าย จ.เลย ถูกยึดที่ทำกินและตัดโค่นต้นยางตามนโยบาย ทวงคืนผืนป่า เนระชะลอปฏิบัติการและจัดทำข้อมูลแยกประชาชนยากไร้ออกจากกลุ่มนายทุน
- มอบรางวัลผู้ชนะการประกวดแนวคิดนวัตกรรมเมืองที่ไม่เลือกปฏิบัติต่อผู้สูงอายุ ชื่นชมพลังเยาวชนร่วม ขับเคลื่อนสิทธิของผู้สูงอายุ

วันพฤหัสบดีที่ 25 มิถุนายน 2569 เวลา 14.30 น. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) โดย นายวสันต์ ภัยหลีกลี้ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และนายภาณุพันธ์ สมสกุล ที่ปรึกษาสำนักงาน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ แถลงข่าวเด่นประจำสัปดาห์ ครั้งที่ 23/2569 โดยมีวาระสำคัญ 3 เรื่องดังนี้

1. กสม. ชี้กรณีการย้ายผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีไปยังรวมนักโทษเด็ดขาดที่เรือนจำกลางบางขวาง เป็นการละเมิดสิทธิผู้ต้องขังและไม่ได้สัดส่วนกับอัตราโทษ เนระเร่งแก้ไขย้ายกลับ

นายวสันต์ ภัยหลีกลี้ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เปิดเผยว่า คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ได้รับเรื่องร้องเรียนเมื่อเดือนมีนาคม 2568 ระบุว่า เมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2568 เพจเฟซบุ๊กของ ศูนย์ทนายความเพื่อสิทธิมนุษยชนเผยแพร่กรณีเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครย้ายผู้ต้องขังทางการเมืองไปยังเรือนจำกลางบางขวาง โดยเรียกผู้ต้องขัง 3 คน ไปพูดคุยเจรจา กลุ่มผู้ต้องขังปฏิเสธและนั่งคล้องแขนกัน เจ้าหน้าที่จึงถือคอก แขน และขา แล้วอุ้มตัวออกไป ทำให้ผู้ต้องขังรายหนึ่งได้รับบาดเจ็บ โดยหนึ่งในผู้ต้องขังที่ถูกย้ายเป็นบุคคลหลากหลายทางเพศและมีอาการป่วย ซึ่งภายหลังที่ถูกย้ายก็ถูกผู้ต้องขังด้วยกันคุกคามทางเพศด้วย ผู้ร้องเห็นว่า การย้ายผู้ต้องขังทางการเมืองไปยังเรือนจำกลางบางขวางซึ่งเป็นเรือนจำสำหรับผู้ต้องโทษประหารชีวิต เป็นการกลั่นแกล้งและกดดันผู้ต้องขังให้ได้รับความทุกข์ทรมาน จึงขอให้ตรวจสอบ

กสม. ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงจากทุกฝ่าย หลักกฎหมาย และหลักสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (ICCPR) และข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งองค์การสหประชาชาติในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง หรือข้อกำหนดแมนเดลลา วางหลักการสอดคล้องกันว่า ผู้ต้องขังที่คดียังไม่ถึงที่สุดย่อมได้รับความคุ้มครองตามหลักสันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นผู้บริสุทธิ์ และต้องได้รับการปฏิบัติแตกต่างจากผู้ต้องขังเด็ดขาด ดังนั้น การดำเนินการใด ๆ ของเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐต่อผู้ต้องขังระหว่างการพิจารณาคดีจะต้องสอดคล้องกับหลักการดังกล่าวด้วย

ข้อเท็จจริงจากการตรวจสอบปรากฏว่า กรมราชทัณฑ์ ผู้ถูกร้อง มีนโยบายให้ย้ายผู้ต้องขังเพื่อแยกผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีออกจากนักโทษเด็ดขาด โดยดำเนินการทั่วประเทศ และเริ่มดำเนินการที่เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครเป็นแห่งแรก กรมราชทัณฑ์กำหนดหลักเกณฑ์ให้ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีที่ถูกควบคุมตัวที่เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร หมายถึง ผู้ต้องขังระหว่างการสืบสวนสอบสวนของพนักงานสอบสวน และผู้ต้องขังที่อยู่ระหว่างการไต่สวนมูลฟ้องหรือพิจารณาคดีของศาลชั้นต้น ส่วนผู้ต้องขังที่ศาล

มีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว และผู้ต้องขังที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาแล้ว แม้อยู่ระหว่างอุทธรณ์หรือฎีกา ให้ถือว่าอยู่ในหลักเกณฑ์ที่ต้องย้ายออกไปยังเรือนจำหรือทัณฑสถานอื่น ๆ

ส่วนเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครให้ใช้คุมขังผู้ต้องขังคดีทั่วไปที่มีอัตราโทษไม่เกิน 15 ปี ทั้งที่อยู่ระหว่างการสอบสวนของพนักงานสอบสวน ระหว่างพิจารณาคดีของศาลชั้นต้น และระหว่างอุทธรณ์-ฎีกา ส่วนผู้ต้องขังที่อยู่ระหว่างอุทธรณ์ - ฎีกา แต่มีอัตราโทษเกิน 15 ปี ซึ่งเกินอำนาจการควบคุมของเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร จะขออำนาจศาลย้ายผู้ต้องขังกลุ่มนี้ไปเรือนจำกลางคลองเปรมที่อยู่ใกล้เคียงเป็นลำดับแรก หากเกินความจุของเรือนจำกลางคลองเปรมแล้วจึงจะพิจารณาย้ายไปเรือนจำแห่งอื่นแทน

กสม. พิจารณาแล้วเห็นว่า การตีความของกรมราชทัณฑ์ตามแนวนโยบายใหม่ที่ให้ถือว่าผู้ต้องขังระหว่างการอุทธรณ์หรือฎีกาไม่ถือเป็น “ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี” ทำให้ผู้ต้องขังกลุ่มดังกล่าวจำนวนหนึ่งถูกนำไปควบคุมในเรือนจำเดียวกับนักโทษเด็ดขาดในคดีอุกฉกรรจ์ที่มีโทษสูง โดยที่การย้ายผู้ต้องขังระหว่างอุทธรณ์หรือฎีกาตามคำร้องนี้ไปคุมขังที่เรือนจำกลางบางขวางร่วมกับนักโทษเด็ดขาด ทำให้ผู้ต้องขังได้รับสิทธิประโยชน์บางประการน้อยลงจากที่เคยได้รับเมื่อครั้งถูกคุมขังที่เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร เช่น การได้รับการเยี่ยม จึงเป็นการปฏิบัติเสมือนเป็นผู้ต้องขังที่คดีชั้นฎีกาถึงที่สุดแล้ว อันไม่ได้สัดส่วนกับอัตราโทษ และไม่สอดคล้องกับหลักการสันนิษฐานบุคคลว่าเป็นผู้บริสุทธิ์ที่รัฐธรรมนูญ และกติการะหว่างประเทศให้ความคุ้มครองไว้ การดำเนินนโยบายย้ายผู้ต้องขังจากเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครไปเรือนจำกลางบางขวางของกรมราชทัณฑ์ตามคำร้องนี้จึงเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน อย่างไรก็ดี ปัจจุบันกรมราชทัณฑ์ได้ทบทวนแนวนโยบายดังกล่าวและเริ่มแก้ไขปัญหาดังกล่าวเป็นรูปธรรมแล้ว โดยจะเร่งย้ายผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีที่ถูกย้ายไปเรือนจำกลางบางขวางกลับไปยังเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครต่อไป

สำหรับประเด็นร้องเรียนว่าเจ้าหน้าที่ของเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครที่ทำให้ผู้ต้องขังที่รอการย้ายออกจากเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครได้รับบาดเจ็บนั้น เห็นว่า เจ้าหน้าที่ดำเนินการ โดยไม่ได้ใช้อาวุธหรือเจตนาใช้กำลังประทุษร้ายให้ได้รับอันตรายแก่กายต่อผู้ต้องขัง จึงเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของผู้ต้องขังไปตามสมควรแก่กรณี และหลังเกิดเหตุ เจ้าหน้าที่ได้จัดให้ผู้ต้องขังได้รับการตรวจร่างกายและรักษาตามสมควรด้วยแล้ว จึงยังไม่อาจรับฟังได้ว่าการละเมิดสิทธิมนุษยชน ส่วนประเด็นร้องเรียนว่ามีการล่วงละเมิดทางเพศผู้ต้องขังหลากหลายทางเพศรายหนึ่งที่ถูกย้ายไปยังเรือนจำกลางบางขวางยังไม่ปรากฏพยานหลักฐานที่สามารถรับฟังได้แน่ชัดว่าผู้ต้องขังรายดังกล่าวถูกล่วงละเมิดทางเพศ จึงยังไม่อาจรับฟังได้ว่าการละเมิดสิทธิมนุษยชนในประเด็นนี้เช่นกัน

ด้วยเหตุผลข้างต้น กสม. ในคราวประชุมด้านการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2569 จึงมีมติให้มีข้อเสนอแนะไปยังกรมราชทัณฑ์ ผู้ถูกร้อง ให้เร่งย้ายผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีที่มีกำหนดโทษไม่เกิน 15 ปีจากเรือนจำกลางบางขวางกลับไปยังเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร โดยเร็วตามแนวทางที่ได้ทบทวนแล้ว และให้นำข้อมูลตามรายงานฉบับนี้ไปประกอบการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีในเรือนจำและทัณฑสถานอื่น ๆ ทั่วประเทศ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการสันนิษฐานไว้ก่อนว่าบุคคลเป็นผู้บริสุทธิ์ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 กติกา ICCPR และข้อกำหนดแมนเดลาให้การรับรองและคุ้มครองไว้

2. กสม. ตรวจสอบกรณีชาวสวนยาง อ.ด่านซ้าย จ.เลย ถูกยึดที่ทำกินและตัดโค่นต้นยางตามนโยบายทวงคืนผืนป่า เน้นชะลอปฏิบัติการและจัดทำข้อมูลแยกประชาชนยากไร้ออกจากกลุ่มนายทุน

นายภาณุพันธ์ สมสกุล ที่ปรึกษาสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เปิดเผยว่า คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ได้รับเรื่องราวร้องเรียนจากเครือข่ายชาวสวนยางพาราและผู้ยากไร้ที่ทำกินภาคอีสาน (จังหวัดเลย) เมื่อเดือนมกราคม 2568 สรุปว่า เมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2558 เจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้ สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 6 (อุดรธานี) และหน่วยป้องกันรักษาป่าที่ ลย.2 (ด่านซ้าย) (ผู้ถูกร้องทั้งสาม) สนธิกำลังกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าตรวจยึดที่ดินทำกิน แจ้งความดำเนินคดี และตัดฟันต้นยางพาราของประชาชนในพื้นที่ตำบลโคกงาม ตำบลปากหมัน และตำบลนาดี อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย โดยไม่แจ้งให้ประชาชนและผู้ผู้นำในพื้นที่ทราบล่วงหน้า รวมทั้งไม่เปิดโอกาสให้ชี้แจงโต้แย้งสิทธิ หรือมีส่วนร่วมในกระบวนการตรวจสอบ ทำให้เกิดปัญหาในการเข้าไปทำกินในที่ดินที่ทำประโยชน์สืบทอดกันมาเป็นเวลานาน จากนั้นเมื่อประมาณเดือนธันวาคม 2567 หน่วยป้องกันรักษาป่าที่ ลย.2 (ด่านซ้าย) ได้เข้าไปตัดฟันต้นยางพาราในพื้นที่บ้านนาทอง หมู่ที่ 1 ตำบลปากหมัน ประมาณ 300 ไร่ และมีแผนงานที่จะเข้าไปตัดฟันต้นยางเพิ่มเติมอีกเป็นระลอก ๆ เมื่อได้รับการจัดสรรงบประมาณ ผู้ร้องเห็นว่าการดำเนินการดังกล่าวทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อน จึงขอให้ตรวจสอบ

กสม. ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงจากทุกฝ่าย หลักกฎหมาย และหลักสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องแล้ว เห็นว่า การเข้าตรวจยึดที่ดินทำกิน แจ้งความดำเนินคดีประชาชน และการตัดฟันต้นยางพาราโดยหน่วยงานผู้ถูกร้องทั้งสาม เป็นการดำเนินงานตามนโยบายทวงคืนผืนป่าและการใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 และพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 ในการเข้าตรวจยึดที่ดินและแจ้งความดำเนินคดี โดยก่อนการเข้าตัดฟันต้นยางพาราซึ่งเป็นการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 6 (อุดรธานี) ได้มีหนังสือและคำสั่งแจ้งให้ออกจากป่าสงวนแห่งชาติพร้อมรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างและพืชผลอาสิน รวมถึงมีการแจ้งเตือนก่อนการใช้มาตรการบังคับทางปกครองพร้อมกับให้สิทธิผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งสามารถอุทธรณ์หรือโต้แย้งภายในระยะเวลาที่กำหนด ทั้งนี้ การปฏิบัติการในช่วงเวลาดังกล่าวดำเนินไปภายใต้นโยบายทวงคืนผืนป่าของ คสช. ตามคำสั่ง คสช. ที่ 64/2557 และคำสั่ง คสช. ที่ 66/2557 โดยกำหนดให้การดำเนินการใด ๆ ต้องไม่ส่งผลกระทบต่อประชาชนผู้ยากไร้ผู้มีรายได้น้อย และผู้ไร้ที่ดินทำกิน ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เดิมนั้น ๆ ก่อนคำสั่งมีผลบังคับใช้

กสม. เห็นว่า การที่ผู้ถูกร้องทั้งสามดำเนินการตามนโยบายข้างต้นโดยใช้ข้อมูลนายทุนผู้บุกรุกป่าที่สืบหาในทางลับเพื่อกำหนดพื้นที่ตรวจยึด และกำหนดขอบเขตพื้นที่ตรวจยึดเป็นแปลงใหญ่โดยรวมแต่ไม่ได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อจำแนกผู้ยากไร้ ผู้ที่มีรายได้น้อย และผู้ไร้ที่ดินทำกิน ออกจากนายทุนที่บุกรุกป่าหรือผู้ที่บุกรุกใหม่ไว้อย่างชัดเจน และก่อนเข้าตรวจยึด ยังขาดกระบวนการสำรวจหรือตรวจสอบและจัดทำข้อมูลผู้ยากไร้ ผู้ที่มีรายได้น้อย ผู้ไร้ที่ดินทำกินในพื้นที่ และจำนวนครัวเรือน รวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับนายทุนหรือผู้ที่บุกรุกใหม่อย่างชัดเจน โดยละเอียด ทำให้การตรวจยึดที่ดินดังกล่าวอาจมีความคลาดเคลื่อนและไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการปราบปรามและหยุดยั้งการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ของนายทุนหรือผู้ที่บุกรุกใหม่ และมีความเสี่ยงที่จะกระทบต่อผู้ยากไร้ ผู้ที่มีรายได้น้อย และ

ผู้ไร้ที่ดินทำกิน อีกทั้งอาจส่งผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่ที่เป็นผู้ยากไร้ ผู้ที่มีรายได้น้อย และผู้ไร้ที่ดินทำกินที่เข้าชื่อยกเว้นตามคำสั่ง คสช. เกิดความสับสนเกี่ยวกับเงื่อนไขชื่อยกเว้นและอาจขาดโอกาสในการเข้าสู่กระบวนการแก้ไขปัญหาที่ดินตามนโยบายต่าง ๆ ของรัฐ

การดำเนินการดังกล่าวจึงไม่สอดคล้องกับแนวทางตามคำสั่ง คสช.ที่ 66/2557 ที่ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องยึดถือเป็นนโยบายในการปฏิบัติงานในขณะนั้นซึ่งยังบังคับใช้อยู่ และไม่สอดคล้องตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ที่ให้การรับรองสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินและรับรองให้บุคคลและชุมชนมีสิทธิในการจัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ และรัฐพึงกำหนดมาตรการการกระจายการถือครองที่ดินเพื่อให้ประชาชนมีที่ทำกินได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม จึงรับฟังได้ว่าหน่วยงานผู้ถูกร้องทั้งสาม มีการละเมิดสิทธิมนุษยชนจากการดำเนินการตามนโยบายทวงคืนผืนป่าในพื้นที่ตำบลโคกงาม ตำบลปากหมัน และตำบลนาดี อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย

ด้วยเหตุผลข้างต้น กสม. ในคราวประชุมด้านการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2569 จึงมีมติให้มีข้อเสนอแนะไปยังกรมป่าไม้ สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 6 (อุดรธานี) และหน่วยป้องกันรักษาป่าที่ ลย.2 (ด่านซ้าย) ผู้ถูกร้องทั้งสาม ให้ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและภาคประชาชนที่เกี่ยวข้อง ดำรวจหรือตรวจสอบพื้นที่พิพาทในตำบลโคกงาม ตำบลปากหมัน และตำบลนาดี อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย เพื่อจัดทำข้อมูลประชาชนที่ทำกินในพื้นที่พิพาท ที่เข้าหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของกรอบมาตรการแก้ไขปัญหาการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2561 และแก้ไขปัญหาตามกรอบมาตรการดังกล่าว รวมถึงตามนโยบายต่าง ๆ ของรัฐที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดคุณลักษณะของนายทุนหรือผู้ที่บุกรุกใหม่ให้ชัดเจน เพื่อจำแนกออกจากบุคคลที่เข้าหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของกรอบมาตรการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

ทั้งนี้ ให้ชะลอการเข้าตัดฟันต้นยางพาราหรือพืชผลอาสินอื่น ๆ ในพื้นที่ตรวจยึดตามเรื่องร้องเรียนไว้ก่อน จนกว่าจะดำเนินการตามข้อเสนอแนะข้างต้นแล้วเสร็จ

3. กสม. มอบรางวัลผู้ชนะการประกวดแนวคิดนวัตกรรมเมืองที่ไม่เลือกปฏิบัติต่อผู้สูงอายุ ชื่นชมพลังเยาวชนร่วมขับเคลื่อนสิทธิของผู้สูงอายุ

นายวสันต์ ภัยหลิกดิ์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เปิดเผยว่า เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2569 สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (สำนักงาน กสม.) จัดประกวดและมอบรางวัลแก่ผู้เข้าประกวดแนวคิดนวัตกรรมสิทธิมนุษยชน ภายใต้กิจกรรม “Hack for Rights พลังเยาวชน สร้างสรรค์นวัตกรรมสิทธิมนุษยชน” ในหัวข้อเมืองที่ไม่เลือกปฏิบัติต่อผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นกิจกรรมในรูปแบบแฮกกาธอน (Hackathon) ที่เปิดโอกาสให้เยาวชนได้ร่วมระดมความคิดและพัฒนานวัตกรรมเพื่อตอบ โจทย์ปัญหาสิทธิมนุษยชนที่เกิดขึ้นในสังคม ณ อาคารเฉลิมราชกุมารี 60 พรรษา (อาคารจามจุรี 10) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สิทธิของผู้สูงอายุเป็นประเด็นที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ให้ความสำคัญและขับเคลื่อนร่วมกับภาคส่วนต่าง ๆ มาอย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมให้ผู้สูงอายุซึ่งเป็นวัยที่เราทุกคนต้องก้าวไปถึงได้ใช้ชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรีในฐานะ “ผู้มีสิทธิ” ไม่ใช่ผู้พึ่งพิง กิจกรรมประกวดแฮกกาธอนในประเด็นนี้

จึงเป็นส่วนหนึ่งของการขับเคลื่อนเรื่องสิทธิของผู้สูงอายุโดยการเปิดรับแนวคิดจากเยาวชนคนรุ่นใหม่ในการสร้างสังคมและเมืองที่โอบรับความหลากหลาย และปราศจากการเลือกปฏิบัติต่อผู้สูงอายุ ซึ่งมีการเปิดรับสมัครและดำเนินกิจกรรมมาตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2569 โดยได้รับความสนใจเป็นอย่างดีจากเยาวชนที่สมัครเข้าร่วมกิจกรรมกว่า 1,800 คน โดยมีการตัดสินและมอบรางวัลแก่ทีมที่ชนะการประกวดสรุปได้ดังนี้

รางวัลชนะเลิศ ได้แก่ แนวคิดนวัตกรรม “ElderEarn” โดยทีมเร่สอู่ณะ แพลตฟอรมบน LINE Official Account ที่มุ่งยกระดับคุณค่าและศักยภาพของผู้สูงอายุ ด้วยการเปลี่ยนภูมิปัญญา ความรู้ และประสบการณ์ที่สั่งสมมาตลอดชีวิตให้กลับมาสร้างคุณค่าทางเศรษฐกิจและสังคมอีกครั้ง โดยเปิดโอกาสและสร้างพื้นที่ให้ผู้สูงอายุที่ยังมีศักยภาพสามารถสร้างรายได้ พร้อมทั้งถ่ายทอดองค์ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ของตนผ่านกิจกรรมในรูปแบบ Workshop และ Digital Content

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 ได้แก่ แนวคิดนวัตกรรม “PatientCare by AI” โดยทีม Aioon Kwit นวัตกรรมที่ช่วยคืนช่องทางการสื่อสารให้แก่ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง (Stroke) และผู้สูงอายุคิดเตียงผ่านเทคโนโลยี Eye Tracking ร่วมกับปัญญาประดิษฐ์ (AI) ที่สามารถตรวจจับการกะพริบตาเพื่อแปลความต้องการพื้นฐานของผู้ป่วย ช่วยให้ผู้ป่วยสามารถสื่อสารกับผู้ดูแลได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมถึงควบคุมการทำงานของอุปกรณ์อัจฉริยะ (IoT) ภายในที่พักอาศัยได้ด้วยตนเอง

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 ได้แก่ แนวคิดนวัตกรรม “Synapse x Rights” โดย ทีม Synapse x Rights ระบบปัญญาประดิษฐ์ (AI) ที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการข้อมูลทางการแพทย์ โดยเปิดโอกาสให้แพทย์สามารถบันทึกข้อมูลการรักษาผ่านเสียงหรือข้อความ จากนั้นระบบจะประมวลผลและแปลงข้อมูลเป็นรหัสวินิจฉัยโรคตามมาตรฐาน ICD-10 พร้อมเชื่อมต่อเข้าสู่ระบบสารสนเทศของโรงพยาบาล (HIS) โดยอัตโนมัติ ลดขั้นตอนการบันทึกรหัสโรคและภาระงานเอกสาร นำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพในการเบิกจ่ายและยืนยันการใช้สิทธิ์ของผู้ใช้หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (บัตรทอง)

นอกจากนี้ ยังมีรางวัลชมเชย อันดับ 1 จำนวน 5 รางวัล ทีมมอบให้แก่เยาวชนทีมต่าง ๆ เพื่อเป็นกำลังใจในการสร้างสรรค์ผลงานนวัตกรรมเพื่อสิทธิของผู้สูงอายุด้วย

“กสม. ขอชื่นชมพลังของเยาวชนผู้เข้าร่วมประกวดในกิจกรรม Hack for Rights ทุกคนที่ได้มาร่วมส่งเสริมออกแบบนวัตกรรมที่เหมาะสม ส่งเสริมสิทธิและศักดิ์ศรีของผู้สูงอายุ โดยหวังว่าแนวคิดนวัตกรรมที่ได้รับการนำเสนอภายใต้กิจกรรมนี้จะได้รับการต่อยอดและพัฒนาไปสู่การใช้งานจริง จนสามารถเป็นส่วนสำคัญในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของผู้สูงอายุ รวมทั้งร่วมสร้างสังคมและเมืองที่โอบรับความหลากหลาย และปราศจากการเลือกปฏิบัติต่อผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นวัยที่เราทุกคนในวันนี้ย่อมก้าวไปถึงในวันข้างหน้า” นายวสันต์ กล่าว

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

25 มิถุนายน 2569